Referat og protokoll fra møte i programrådet for medisin 21. september 2022, kl. 15:00 – 17:10

Tilstede: Elin Olaug Rosvold, Erik Dissen, Knut Lundin, Magnus Løberg, Hanne-Guro W. Aabelvik, Signe Søvik, Rexhep Svirca, Yaser Alshawi, Finn Olav Levy (til sak 3), Anne H. Kveim Lie (til sak 4), Åsmund Skaar (til sak 5) og Kristin Wium (referent).

Forfall: Karin C. Lødrup Carlsen

Saksliste

1. Programrådets sammensetning 2022/23, nye medlemmer
2. Nokuts evaluering av Rethos-implementering - korrigering av påpekte mangler
   - **a)** 15:05 (V-sak) Økt praksis i modul 3
   - **b)** 15:20 (V-sak) Implementering av læringsutbytter i:
     - i. valgfrie metodeemner
     - ii. sykehustjenesten
     - iii. de medisinske spesialitetene
3. (V-sak) Forslag til endringer av læringsutbyttebeskrivelsen i farmakologi
   - **a)** i modul 3
   - **b)** i modul 8
4. (V-sak) Endring av læringsutbyttebeskrivelse i Samfunnsmedisin i alle moduler
5. Valgfrie emner
   - **a)** (O-sak) Status for 2023-porteføljen
   - **b)** (V-sak) Nytt valgfritt emne i allmennmedisin: «Legerollen – Navigering mellom retningslinjene»
   - **c)** (V-sak) Forslag til endring av læringsutbyttebeskrivelse for det valgfrie temaemnet MED3063 - Endokrinologi, diabetes og metabolisme. Metoder i klinikk og forskning
6. (O-sak) Forprosjekt - gjennomgang av læringsutbyttebeskrivelsene
7. (O-sak) Nasjonal evaluering av profesjonsstudiet i medisin, initiert av NOKUT
8. (O-sak) Planer for evaluering av nasjonal deleksamen
9. (O-sak) Rekruttering til Campus-Sør

Sak 1: (O-sak) Programrådets sammensetning 2022/2023, nye medlemmer

Det er kommet nye medlemmer i programmet for perioden august 22 – juni 23. Rexhep Svirca har gått fra å være vara til fast medlem som studentrepresentant, Yaser Alshawi er ny studentrepresentant for perioden, Erik Dissen er ny utdanningsleder på IMB og representerer det basalmedisinske miljøet og Hanne-Guro W.

Aabelvik er fungerende seksjonssjef i Studieseksjonen. I tillegg er Signe Søvik og Karin C. Lødrup Carlsen blitt forlenget til å virke som medlemmer i ett år til.

Sak 2: (V-sak) Nokuts evaluering av Rethos-implementering - korrigering av påpekte mangler

a) Økt praksis i modul 3

Følgende saksfremlegg er kommet til programrådet:

Modul 3: Godkjenning av innføring av praksis på MED3300

Saksbehandler: Knut Lundin og Linda Kristin Røine
Vedlegg: Rapport «Praksis i Modul 3 i hht RETHOS 2022.06.22.»

Bakgrunn
Forskrift om nasjonal retningslinje for medisinstudiet trådte i kraft 1. februar 2020, og gjelder for studenter som tas opp fra og med opptak til studieåret 2021-2022. Den nåværende studieplanen for profesjonsstudiet i medisin inneholder for få praksisuker i henhold til forskriften. Den 20.04.22. gav prodekan Elin Rosvold mandat til en arbeidsgruppe på Klinmed som skulle levere «en plan for omlegging av undervisning i modul 3 til mer avdelingstjeneste som erstatning for annen undervisning i et omfang av 8+2 dager». Gruppen besto av modulutvalget (M3) og utdanningsleder Knut Lundin. En mindre gruppe bestående av modulleder Olav Røise, utdanningsleder Knut Lundin, modulkoordinator Silje Brekken Grepperud og seniorrådgiver Linda Røine jobbet frem et forsalg som ble vedtatt av modulutvalget før endelig rapport (se vedlegg) ble overlevert prodekan den 22.06.22.

Vurdering:
Timeplan og plassering
Arbeidsgruppen har gjort en grundig gjennomgang av modul 3 timeplan, og kommet med forslag til plassering av to nye praksisuker. De to ukene skal fordeles på termin 1 og 2, og skal ikke ha samtidighetskonflikt med lignende praksis på 6. år (modul 8 og fordypningspraksis). Se oversikt over dagens timeplaner, og tilpasningen som er gjort for å unngå overlapp mellom moduler/terminer.

Høst 2023

Kalenderuke	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
Moduluke T 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Moduluke T 2	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
Modul 2													Propedeutikk					
Modul 3 - termin 1	Introblokk						Hjerte/Lunge/Thorax							Infeksjon/endo				
Modul 3 - termin 2	Abdomen/Nyre + hud								Bevegelsesapparat + hud								Eksamen	
Modul 8 - termin 1	Infeksjon/endo							Abdomen/nyre						Bevegelse				
Modul 8- termin 2	Hjerte/Lunge/Thorax							Praksis akuttmedisin								Eksamen		
								Avdelingstjenste										

Vår 2024

Kalenderuke	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Modul 2																			Propedeutikk					
Moduluke T 1					1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Moduluke T 2					19	20	21	22	23	24	25		26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
Modul 3, termin 1	Klok	Valgfrie			Introblokk						Hjerte/Lunge/Thorax								Infeksjon/endo					
Modul 3, termin 2	Klok	Valgfrie			Abdomen/Nyre + hud									Bevegelsesapparat + hud									Eksamen	
Modul 8 - termin 1	Intro	Infeksjon/endo						Bevegelse							Abdomen/nyre						Fordypningspraks			
Modul 8- termin 2	Fordypningspraksis				Hjerte/Lunge/Thorax							Påske	Praksis akuttmedisin										Eksamen	
													Avdelingstjenste											

Praksis i termin 1 foreslås lagt til den siste uken i thoraxblokken (uke 45, høst 23 og uke 19 vår 24), mens praksis i termin 2 foreslås lagt til nest siste uke i abdomenblokken (uke 12, våren 24). I termin 2 legges ikke praksis i overgangen mellom abdomen- og bevegelsesapparatblokken da dette vil føre til samtidighetskonflikt med avdelingstjenesten i modul 8. Det er ønskelig at praksisukene avvikles samlet for alle studentene, men timeplanlogistikk og tilgang på antall praksisplasser kan kreve en spredning over 2 uker. Timeplanlegger vi da ta hensyn til øvrig praksis.

Ukeekvivalenter

Timeplanen er i prinsippet full, og det må frigjøres tid i et omfang av 2 UE (ukeekvivalenter a 20 timer) fra dagens undervisning for å gjøre plass til praksisukene. Da det allerede er gjort større kutt i indremedisin og kirurgi for å frigjøre tid til journalopptak (totalt 14 timers reduksjon) anbefales det kutt i timer fra andre fag i denne omgang. Det avsettes 12 timer fra UE-kvoten til indremedisinske og kirurgiske (timer nå brukt til journalopptak), og ytterligere 28 timer foreslås kuttet fra andre fag i modulen. Forslag til kutt i oversikt under:

Termin 1	Fag	UE	Timer	Kuttforslag
	Allmennmedisin	0,3	6	
	Anestesiologi	0,7	14	
	Ernæring	0,15	3	
	Farmakologi	1,25	25	1
	Immunologi	1	20	1
	Klinisk biokjemi	1,6	32	2
	Medisinsk mikrobiologi	1,75	35	2
	Med. atferdsfag	1,25	25	2
	Patologi	3	60	4
	Radiologi	1	20	2
			240	**14**

Termin 2	Fag	UE	Timer	Kuttforslag
	Allmennmedisin	0,7	14	2
	Anestesiologi	0,3	6	
	Ernæring	0,35	7	
	Farmakologi	0,75	15	
	Fys med og rehab.	1	20	2
	Hud og veneriske sykdommer	3	60	4
	Klinisk biokjemi	0,35	7	
	Med.etikk (kun 5 timer)	0,25	5	
	Medisinsk mikrobiologi	0,25	5	
	Med. atferdsfag	0,75	15	2
	Patologi	1,5	30	2
	Radiologi	1	20	2
			204	**14**

Den 7. september 2022 ble reduksjon av undervisningstimer presentert for undervisningslederne i modul 3. Det var enighet om at mer praksis var ønskelig, og at en direkte konsekvens av dette er at flere fag må kutte i tildelte timer. Undervisningsfagene har frist til 10. oktober med å fremlegge hvilke timer som kuttes fra det enkelte fag.

Innhold i praksis
Studentene vil bli utplassert på kliniske avdelinger og blir der eksponert for ordinær klinisk praksis. Det forventes tilstedeværelse i minimum 80% av ukens virksomhet. Studentene skal delta i avdelingens/seksjonens daglige drift og delta på ordinære morgenmøter, rtg møter, MTD møter, patologimøter og internundervisning.

Studentene skal ta opp en andel av dagens journaler mens de er i praksis, med journaler menes her innkomstjournaler på både akutte og elektive pasienter, men også omfattende polikliniske notater. De kliniske notatene godkjennes av klinikere med supervisjonsansvar. Journalopptak betraktes i denne sammenheng som en generisk ferdighet og skal ikke ha som mål å dekke ulike sykdomstilstander eller faglig tilhørighet. Den enkelte student vil også presentere sine journaler for instituttets journalrettere, slik at denne gruppen undervisere kan ha kontroll både med kvalitet og antall godkjente journaler.

Sykehusenes bidrag
OUS, Ahus, Lovisenberg Diakonale Sykehus og Diakonhjemmet Sykehus vil være aktuelle som praksisarena for 132 studenter i hver termin. Per nå foreligger det ikke en komplett liste over plasser på aktuelle avdelinger, men det er opprettet dialog med sykehusene. Ansvaret for tilrettelegging bør følges Klinmeds linjestruktur på OUS og Ahus, hvor UiO-ansatte får ansvar for lokal tilrettelegging og overordnet oppfølging, men ikke veiledning og daglig supervisjon. Sykehusene er ansvarlig for at studentene får lesetilgang til Metavision og journalsystemet på sykehuset.

Praksis på modul 3 skal forankres på ledernivå på de aktuelle sykehus. Etablering av praksisplasser skal skje i samråd med klinikkledere og divisjonsledere. Innføring av praksis på modul 3 ble presentert på Klinmeds klinikkledersamling den 15. september, og vil bli fulgt opp av en presentasjon på ledermøtet til OUS og Ahus.

Det må opprettes egne avtaler med Diakonhjemmet sykehus og Lovisenberg Diakonale Sykehus på fakultetsnivå.

Studentinvolvering
Studentene har vært involvert og informert om prosessen via sin deltakelse i modulutvalget på M3, og MFU-leder har fått tilsendt rapporten med muligheten for å gi tilbakemelding innen 19. september 2022. Eventuelle tilbakemeldinger oppsummeres muntlig i møtet.

Videre prosess

- Praksis presenteres i ledermøter på OUS og Ahus, og gjennom høsten jobbes det videre med å forankre praksis i samarbeidende sykehus. Det må innhentes detaljerte oversikter over aktuelle avdelinger/antall plasser. Det anbefales at dette arbeidet legges til utdanningsleder Knut Lundin og undervisningsadministrasjonen på Klinmed.
- Etter 10. oktober (frist for innmelding av reduksjon i undervisning) begynner administrasjonen en simulering av ny timeplan for modul 3, termin 1 høsten 2023 i samarbeid med berørte fagmiljøer. Endelig timeplan for høst 23 vil sendes ut til alle undervisere i februar 2023. Timeplan og revidert emnebeskrivelse vil publiseres for studentene i slutten av mai 23. Timeplanen for termin 2, våren 24 vil være klar til utsending til alle undervisere i september 23, og timeplan og revidert emnebeskrivelse vil publiseres for studentene i slutten av november 23.
- Det utarbeides en veiledende sjekkliste som skisserer innholdet i en praksisuke, som ramme for både studenter og veiledere.
- Det vil kunne bli nødvendig med nye stillinger på Diakonhjemmet Sykehus og Lovisenberg Diakonale Sykehus for å koordinere og ivareta utplasserte studenter, og disse stillingene må lyses ut fra Klinmed i god tid før praksisutplassering.

Forslag til vedtak:
Programrådet godkjenner plan til innføring av 2 uker praksis på MED3300.

Det er ikke kommet noen tilbakemelding på høringen som ble sendt MFU før møtet. I møtet ble det fra studenthold meddelt at de stilte seg positive til endringer, men påpekte at de ønsker at innføring av praksisperiodene ikke skal medføre reduksjon av smågruppeundervisning. Knut Lundin kommenterte at reduksjon i smågruppeundervisningen forsøkes unngått, men kan bli nødvendig for å finne plass i den tette timeplanen

Anbefaling fra programrådet i sak 2a: Programrådet anbefaler studiedekan å godkjenne den forelagte plan for innføring av 2 uker praksis i MED3300.

b) Implementering av læringsutbytter i

i. valgfrie metodeemner

ii. sykehustjenesten

iii. de medisinske spesialitetene

Følgende saksfremlegg er kommet til programrådet for valgfrie metodeemner:

i. Oppfølging av evaluering av Rethos-implementeringen - endring av læringsutbyttebeskrivelsen for de valgfrie metodeemnene og for prosjektoppgaven (MED5095)

I forbindelse med oppfølgingen av evaluering av Rethos-implementeringen foreslås følgende læringsutbytter lagt til i læringsutbyttebeskrivelsen for de valgfrie emnene og for prosjektoppgaven.

Forslaget har vært sendt til de emneansvarlige for innspill, og det er ikke kommet noen kommentarer eller innsigelser på forslaget.

Kunnskap

Ved fullført emne skal studentene:

- ha inngående kunnskaper om forskningsmetoder som anvendes innen medisin og helsefag

Forslag til vedtak

Programrådet stiller seg bak forslaget og læringsutbyttet legges inn i læringsutbyttebeskrivelsene under emnesidene gjeldende fra og med vårsemesteret 2023.

Vedtak fra programrådet i sak 2b, i, valgfrie metodeemner**:** Programrådet stiller seg bak forslaget og læringsutbyttet fra saksfremlegget legges inn i læringsutbyttebeskrivelsene under emnesidene gjeldende fra og med vårsemesteret 2023. For å sikre at de valgfrie metodeemnene i sum dekker helheten i

Følgende saksfremlegg er kommet til programrådet for Sykehustjenesten:

ii. Oppfølging av evaluering av Rethos-implementeringen - endring av læringsutbyttebeskrivelsen for sykehustjenesten i modul 7

I forbindelse med oppfølgingen av evaluering av Rethos-implementeringen foreslås følgende læringsutbytter lagt til i læringsutbyttebeskrivelsen for sykehustjenesten i modul 7.

Kunnskap

Ved fullført praksisperioden skal studentene

- ha inngående kunnskap om kompetanse, arbeidsoppgaver og ansvarsområder hos samarbeidende profesjoner

Ferdigheter

Ved fullført praksisperioden skal studentene kunne:

- gjennomføre veiledning av brukere, pasienter, pårørende, studenter og relevant personell som er i lærings-, mestrings- og endringsprosesser
- kommunisere og samhandle tverrfaglig, tverrprofesjonelt, tverrsektorielt og på tvers av virksomheter og nivå, og initiere slik samhandling
- bruke sentrale nasjonale faglige retningslinjer, lokale prosedyrer og digitale verktøy for kunnskapsstøtte

Forslag til vedtak

Programrådet stiller seg bak forslaget, og læringsutbyttene legges inn i læringsutbyttebeskrivelsene under emnesiden i modul 7 gjeldende fra og med vårsemesteret 2023.

Implementeringen må forankres hos sykehuslektorene.

Vedtak fra programrådet i sak 2b, ii, sykehustjenesten**:** Programrådet stiller seg bak forslaget, og læringsutbyttene fra saksfremlegget legges inn i læringsutbyttebeskrivelsene under emnesiden i modul 7 gjeldende fra og med vårsemesteret 2023. Implementeringen må forankres hos sykehuslektorene.

iii. Oppfølging av evaluering av Rethos-implementeringen - endring av læringsutbyttebeskrivelser i de medisinske spesialitetene

I forbindelse med oppfølgingen av evaluering av Rethos-implementeringen foreslås § 4h i forskriften lagt til i læringsutbyttebeskrivelsene for de ulike medisinske spesialiteter i henhold til oversikten under.

Kandidaten har inngående kunnskap om de viktigste arbeidsoppgavene og ansvarsområdene i	**Plassering av lub**
Akuttmedisin	Modul 3
Allmennmedisin	Modul 7
Anestesiologi	Modul 8
Barnekirurgi	Modul 8
Barnepsykiatri	Modul 6
Barnesykdommer	Modul 6
Blodsykdommer	Modul 8
Bryst- og endokrinkirurgi	Modul 8
Endokrinologi	Modul 8
Fordøyelsessykdommer	Modul 8
Fysikalsk medisin og rehabilitering	Modul 8
Fødselshjelp og kvinnesykdommer	Modul 6
Gastroenterologisk kirurgi	Modul 8
Geriatri	Modul 8
Hjertesykdommer	Modul 8

Hud- og veneriske sykdommer	Modul 8
Immunologi	Modul 3
Infeksjonssykdommer	Modul 8
Karkirurgi	Modul 8
Farmakologi	Modul 8
Lungesykdommer	Modul 8
Klinisk biokjemi	Modul 8
Medisinsk genetikk	Modul 4
Medisinsk mikrobiologi	Modul 3
Nevrologi	Modul 4
Nevrokirurgi	Modul 8
Nyresykdommer	Modul 8
Onkologi	Modul 8
Ortopedi	Modul 8
Patologi	Modul 8, blokk ortopedi/nevrokirurgi/ revmatologi
Plastikkirurgi	Modul 8
Psykiatriske fag	Modul 8
Radiologi	Modul 8, blokk ortopedi/nevrokirurgi/ revmatologi
Revmatologi	Modul 8
Samfunnsmedisin	**Modul 8, blokk onkologi/infeksjon/blod**
Thoraxkirurgi	Modul 8
Urologi	Modul 8
Øre-nese-halssykdommer	Modul 4

Øyesykdommer	Modul 4

Forslaget har vært på høringsrunde hos undervisningslederne, og det er ikke kommet inn noen kommentarer eller innsigelser.

Forslag til vedtak

Programrådet stiller seg bak forslaget, og læringsutbyttet

> *Studenten har inngående kunnskap om de viktigste arbeidsoppgavene og ansvarsområdene i «navn på medisinsk spesialitet»*

legges inn i læringsutbyttebeskrivelsene under emnesidene gjeldende fra og med vårsemesteret 2023.

Vedtak fra programrådet i sak 2b, iii, de medisinske spesialitetene**:** Programrådet stiller seg bak forslaget om at læringsutbyttet

> *Studenten har inngående kunnskap om de viktigste arbeidsoppgavene og ansvarsområdene i «navn på medisinsk spesialitet»*

legges inn i læringsutbyttebeskrivelsene under emnesidene gjeldende fra og med vårsemesteret 2023 etter den innsendte oversikten med unntak av den første kolonnen «Akuttmedisin» som tas ut.

Sak 3a: (V-sak) Forslag til endringer av læringsutbyttebeskrivelsen i farmakologi i modul 3

Tilbakemelding og vedtak i sak 3a: Under diskusjonen i programrådet kom det frem et ønske om å sikre at studentene får jevnlig trening i medikamentutregning gjennom studiet. Forslag som utarbeiding av e-læringsressurs, tilgang til kursversjon av MetaVision eller testversjon av DIPS for bruk i undervisningen ble nevnt i tillegg til utarbeiding av et nytt læringsutbytte. Det ble videre stilt spørsmål ved om Farmakologi bør formulere ferdighetsmål inn i den nasjonale listen over praktiske ferdigheter https://www.uio.no/studier/program/medisin/oppbygging/praktiske-ferdigheter/. Det ble også diskutert om begrepet å rekvirere legemidler i tilstrekkelig grad dekker forordning av legemidler. Programrådet ber undervisningsfaget Farmakologi om å svare ut og komme med forslag til hvordan dette kan forbedres fortrinnsvis til det neste programrådsmøtet 9. november (innsending av saksfremlegg senest 1. november)

Programrådet vedtar læringsmål og læringsutbyttebeskrivelser for Farmakologi i modul 3 slik de er gjengitt under. Læringsutbyttebeskrivelsen endres under emnesiden i modul 3 gjeldende fra og med vårsemesteret 2023.

Fag: Farmakologi

Blokk: Intro

Læringsmål

Etter fullført introblokk skal studenten ha grunnleggende forståelse for generelle farmakologiske prinsipper. Studenten skal også ha kjennskap til legemidler som brukes for å forebygge eller behandle sykdommer i hjerte-/karsystemet.

Læringsutbytte

Kunnskaper

Ved fullført blokk 1, modul 3 skal studenten kunne:

- gjøre rede for grunnleggende prinsipper for virkninger av legemidler på reseptorer, enzymer, ionekanaler, transportører og andre molekylære angrepspunkt (farmakodynamikk)
- gjøre rede for grunnleggende prinsipper for legemiddelopptak og -omsetning (farmakokinetikk), og betydningen av forskjellige administrasjonsformer av legemidler

Ferdigheter

Ved fullført blokk 1, modul 3 skal studenten kunne:

- vurdere farmakologiske prinsipper og virkemåter basert på kunnskap fra basalfagene
- vurdere forhold av betydning for legemiddelopptak og –omsetning

Blokk: Hjerte/lunge/thorax

Læringsmål

Ved fullført hjerte/lunge/thorax-blokk skal studenten ha grunnleggende forståelse for generelle farmakologiske prinsipper og forståelse for legemidler som brukes for å forebygge eller behandle sykdommer i hjerte-/karsystemet og respirasjonssystemet

Læringsutbytte

Kunnskaper

Ved fullført hjerte/lunge/thorax-blokk skal studenten kunne:

- gjøre rede for farmakologiske mekanismer, effekter og bivirkninger av medikamenter som brukes for å forebygge eller behandle sykdommer i hjerte-/karsystemet.
- gjøre rede for farmakologiske mekanismer for effekter og bivirkninger av medikamenter som brukes ved sykdommer i respirasjonssystemet.

Ferdigheter

Ved fullført hjerte/lunge/thorax-blokk skal studenten kunne:

- vurdere valg av medikamentell behandling til forebygging og behandling av sykdommer i hjerte/karsystemet og respirasjonssystemet.

Blokk: Infeksjon/endokrinologi

Læringsmål

Ved fullført infeksjon/endokrinologi-blokk skal studenten ha tilegnet seg forståelse for generelle farmakologiske prinsipper og forståelse for legemidler som brukes for å forebygge eller behandle infeksjonssykdommer, inflammatoriske sykdommer og endokrinologiske sykdommer

Læringsutbytte

Kunnskaper

Ved fullført infeksjon/endokrinologi-blokk skal studenten kunne:

- gjøre rede for farmakologiske mekanismer, effekter og bivirkninger av antimikrobielle midler, inklusive midler mot bakterier, sopp, virus og parasitter
- gjøre rede for generelle prinsipper for endokrinologisk farmakologi, inkludert behandling av diabetes mellitus
- gjøre rede for immunmodulerende terapi ved inflammatoriske sykdommer

Ferdigheter

Ved fullført infeksjon/endokrinologi-blokk skal studenten kunne:

- vurdere valg av medikamentell behandling til forebygging og behandling av infeksjonssykdommer, inflammatoriske sykdommer og endokrine sykdommer

Blokk: Abdomen/nyre/hud

Læringsmål

Ved fullført abdomen/nyre/hud-blokk skal studentene ha tilegnet seg grunnleggende forståelse for generelle farmakologiske prinsipper og forståelse for legemidler som brukes for å forebygge eller behandle sykdommer og tilstander i fordøyelsessystemet, nyrer og urinveier.

Læringsutbytte

Kunnskaper

Ved fullført abdomen/nyre/hud-blokk skal studentene kunne:

- gjøre rede for farmakologiske mekanismer, effekter og bivirkninger av medikamenter som brukes ved sykdommer og tilstander relatert til fordøyelsessystemet, eller ved behandling av fedme
- gjøre rede for farmakologiske mekanismer, effekter og bivirkninger av medikamenter som brukes ved akutte og kroniske nyresykdommer og ved sykdommer i urinveiene

Ferdigheter

Ved fullført abdomen/nyre/hud-blokk skal studentene kunne:

- vurdere valg av medikamentell behandling til forebygging og behandling av sykdommer og tilstander i fordøyelsessystemet, nyrer og urinveier

Blokk: Bevegelsesapparatet/hud

Læringsmål

Etter fullført bevegelsesapparat/hud-blokk skal studentene ha forståelse for generelle farmakologiske prinsipper og legemidler som brukes for å forebygge eller behandle hudsykdommer og sykdommer, skader og tilstander i bevegelsesapparatet.

Læringsutbytte

Kunnskaper

Etter fullført bevegelsesapparat/hud-blokk skal studentene kunne:

- gjøre rede for farmakologiske mekanismer, effekter og bivirkninger av medikamenter som brukes ved hudsykdommer
- gjøre rede for farmakologiske mekanismer, effekter og bivirkninger av medikamenter som brukes ved sykdommer, skader og tilstander relatert til bevegelsesapparatet
- gjøre rede for begrepene legemiddelsamstemming, legemiddelgjennomgang og avmedisinering

Ferdigheter

Etter fullført bevegelsesapparat/hud-blokk skal studentene kunne:

- vurdere valg av medikamentell behandling til forebygging og behandling av hudsykdommer og sykdommer, skader og tilstander relatert til bevegelsesapparatet

Generell kompetanse

Etter fullført modul 3 skal studentene kunne reflektere over problemer knyttet til bruk og misbruk av legemidler, manglende etterlevelse og polyfarmasi, samt betydningen av legemiddelsamstemming, legemiddelgjennomgang og avmedisinering i klinisk praksis.

Sak 3b: (V-sak): Forslag til endringer av læringsutbyttebeskrivelsen i farmakologi i modul 8

Vedtak i sak 3b: Programrådet vedtar læringsmål og læringsutbyttebeskrivelser for Farmakologi i modul 8 slik de er gjengitt under. Læringsutbyttebeskrivelsen endres under emnesiden gjeldende fra og med vårsemesteret 2023.

Fag: Farmakologi

Læringsmål

Etter fullført modul 8 skal studenten på bakgrunn av forståelse for generelle farmakologiske prinsipper, kunnskap om aktuelle legemidler og forståelse av bivirkninger og interaksjoner kunne vurdere forebygging og behandling med medikamenter, og gjøre kunnskapsbaserte avveininger mht. legemiddelvalg og problemer knyttet til polyfarmasi.

Læringsutbytte

Kunnskaper

Etter fullført modul 8 skal studenten kunne redegjøre for:

- valg av medikamentell behandling ved ulike sykdomstilstander
- systemene for legemiddelovervåking og melding av bivirkninger
- de viktigste arbeidsoppgavene og ansvarsområdene i klinisk farmakologi

Ferdigheter

Etter fullført modul 8 skal studenten kunne:

- vurdere forskrivning av medikamenter til forebygging og behandling av sykdommer på bakgrunn av farmakodynamikk, farmakokinetikk og individuelle forhold hos den enkelte pasient
- vurdere individuelle forhold hos den enkelte pasient som har betydning for legemiddelvalg (bl.a. alder, kjønn, genetikk, andre sykdommer/komorbiditet) og mulige interaksjoner med andre legemidler
- vurdere spesielle forhold hos eldre pasienter med sammensatte sykdommer og polyfarmasi, og konsekvenser for medikamentvalg og –dosering
- informere pasienter om foreskrevne medikamenters effekter, virkningsmekanismer, bivirkninger, mulige interaksjoner og korrekt bruk av medikamentene

- rekvirere legemidler
- gjennomføre en systematisk legemiddelsamstemming og legemiddelgjennomgang
- gjennomføre eventuell avmedisinering

Generell kompetanse

Etter fullført modul 8 skal studenten kunne reflektere over farmakologisk behandling i sammenheng med annen aktuell behandling av den enkelte pasient og tilstand.

Sak 4: (V-sak) Endring av læringsutbyttebeskrivelse i Samfunnsmedisin i alle moduler

Det har vært flere prosesser rundt læringsutbyttebeskrivelsene i Samfunnsmedisin. I forbindelse med evalueringen av Rethos-implementeringen er det gjort et arbeid for å implementere læringsutbytter som er påpekt at mangler fra NOKUT. Det har også vært et nasjonal samarbeid om læringsutbyttebeskrivelsene (https://www.michaeljournal.no/article/2021/20/Revisjon-av-de-nasjonale-leringsutbyttebeskrivelsene-for-samfunnsmedisin-i-legestudiet), i tillegg til et økt fokus på bærekraft i medisinutdanningen. Samfunnsmedisin legger fram forslag til endringer gjennom hele studiet som vi håper programrådet kan stille seg bak.

Tilbakemelding og vedtak i sak 4: Programrådet ber om at overordnet læringsmål i modul 1 gås gjennom på nytt for å se om det kan reduseres i omfang uten unødvendige gjentagelser.

> *Læringsmål*
>
> *Ved fullført blokk skal studentene ha innsikt i hvordan samfunnsmessige og kulturelle faktorer påvirker befolkningens og planetens helse, både i et lokalt, nasjonalt og globalt perspektiv. De skal ha innledende kjennskap til samfunnsmedisinske begreper og metoder knyttet til forekomst, sykdomsårsaker, diagnostikk, forebygging, behandling, prognose og pasienterfaringer. Undervisningen skal bidra til å fremme en helhetsforståelse av hvordan samfunnsmessige forhold i samspill med biologiske faktorer og helsetjenestens organisering påvirker befolkningens helse.*

Programrådet ber også om at det nye læringsutbyttet «*Drøfte gjennom eksempler fra film og litteratur hvordan pasienters og legers erfaringer, samt lege-pasientforholdet fremstilles på ulike måter og hva vi kan lære av dette*» avsjekkes mot undervisningen i Medisinske atferdsfag.

Læringsytbyttet «*reflektere rundt innvirkningen av klima- og miljøendringer på befolkningens mentale helse, samt kommunisere med pasienter om dette*» tas ut av modul 5 under Samfunnsmedisin. Programleder ber Psykiatriske fag om å ta læringsutbyttet inn under sin læringsutbyttebeskrivelse i modul 5.

Programrådet vedtar læringsmål og læringsutbyttebeskrivelser for Samfunnsmedisin gjennom studiet slik de er gjengitt under. Læringsutbyttebeskrivelsen endres under emnesidene gjeldende fra og med vårsemesteret 2023.

Læringsutbytte

Kunnskaper

Ved fullført blokk skal studentene kunne:

- beskrive hovedlinjer i sykdomsutviklingen nasjonalt og globalt og redegjøre for utfordringer det skaper for helsetjenesten i dag
- gjøre rede for de viktigste årsakene til sosial ulikhet i helse
- gjøre rede for utfordringene som ligger i medikalisering, overbehandling, helseangst
- forklare de vanligste begreper for sykelighet, dødelighet og risiko for sykdom
- gjøre rede for de vanligste samfunnsmedisinske metoder og forskningsdesign
- beskrive helsetjenestens oppbygning, rollen til ulike grupper av helsepersonell, samt samhandling mellom gruppene
- Drøfte gjennom eksempler fra film og litteratur hvordan pasienters og legers erfaringer, samt lege-pasientforholdet fremstilles på ulike måter og hva vi kan lære av dette
- Beskrive sammenhengen mellom bærekraftig utvikling og folkehelse, med spesielt fokus på klimaendringer og sosial bærekraft

Ferdigheter

Ved fullført blokk skal studentene kunne:

- drøfte samfunnsmedisinske aspekter ved et gitt helseproblem
- drøfte begrepsparene helse/sykdom og normalt/patologisk

Generell kompetanse

Ved fullført blokk skal studentene kunne:

- reflektere over en profesjonsutøvers ansvar og rolle i samfunnet
- reflektere over hva som kan anses som et likt, likeverdig og rettferdig tilbud på helsetjenester
- reflektere over at det foreligger usikkerhet i det helsefaglige beslutningsgrunnlaget
- reflektere over hvordan rasisme og diskriminering påvirker folks helse og kvaliteten på helsetjenestene

<u>Modul 5</u>

Fag: Samfunnsmedisin

Læringsmål

Ved fullført modul 5 skal studentene ha ervervet seg grunnleggende ferdigheter i sosialmedisinsk arbeid («sosialmedisinske verktøy») ovenfor pasienter fra utsatte grupper av befolkningen, som pasienter med psykiske lidelser og rusmiddelavhengighet. De skal ha fått en innføring i den juridiske logikk og tenkemåte og ha innsikt i lover av betydning for utøvelsen av legeyrket.

Læringsutbytte

Kunnskaper

Etter slutten av modul 5 skal studenten kunne gjøre rede for:

- organiseringen av behandlingstilbud på kommunalt nivå og spesialisthelsetjenestenivå for pasienter med rusmiddelbruk og psykiske helseplager
- vanlige somatiske plager hos rusmiddelavhengige, inkludert klinisk håndtering
- hvordan marginalisering, stigmatisering, rasisme og diskriminering kan påvirke helsen til minoritetsgrupper (inkludert samer som urfolk og enkeltpasienter)
- hvordan leger kan bidra til å realisere målsettinger som egenkraftmobilisering (empowerment), brukerperspektiv, og brukermedvirkning
- de viktigste trekkene ved psykiatriens historie og drøfte potensielle problematiske sider ved psykiatrien som fag ved hjelp av konkrete historiske eksempler
- forskjellen mellom lover og forskrifter og sivil- og strafferettslige prosesser
- sentrale lovfestede pasientrettigheter
- sentrale lovfestede plikter for helsepersonell
- hovedinnholdet i de viktigste lover og bestemmelser som regulerer tilgangen på trygdeytelser og sosiale tjenester
- Helsetilsynets viktigste oppgaver og aktuelle reaksjoner mot leger/helsepersonell
- Velferdsstatens viktigste komponenter samt dens historiske utvikling i grove trekk

Ferdigheter

Etter fullført modul 5 skal studenten kunne:

- samarbeide med bruker og annet helsepersonell i NAV og andre tverrfaglige fora
- mestre de sosialmedisinske verktøy, slik at mennesker med sosiale og helsemessige problemer (inkludert sosioøkonomiske problemer) kan få nødvendige tiltak og behandling, og eventuelt henvises videre
- drøfte grenseoppganger mellom sykdom/normalitet når det gjelder psykisk helse
- foreslå forebyggende og helsefremmende folkehelsetiltak i relasjon til rusrelaterte og psykiatriske sykdommer
- drøfte gjennom eksempler hvordan makt og avmakt affiserer det kliniske møtet
- drøfte de viktigste forskjellene mellom juridisk og medisinsk tenkemåte
- drøfte rett til helsehjelp med utgangspunkt i etiske, juridiske og rettighetsmessige begreper
- kritisk drøfte tvangsbruk i helsetjenesten og vurdere hjemmel for bruk av tvang overfor pasienter
- anvende kunnskap om lovverket med spesielt fokus på brukermedvirkning, samtykkekompetanse og individuell plan

- medvirke ved utarbeidelse av individuell plan gjennom et ansvarsgruppemøte
- forstå dagens migrasjonstrender og identifisere spesielle helsebehov i flyktninge- og migrantpopulasjonen, inkludert de som skyldes traumer og brudd på menneskerettigheter, og foreslå relevante tiltak

Generell kompetanse

Etter fullført modul 5 skal studenten kunne:

- ha respekt for at det av hensyn til pasientene finnes et regelverk som legen må forholde seg til
- reflektere over dilemma som kan oppstå mellom prinsippet om medisinsk forsvarlig praksis og prinsippet om brukermedvirkning
- ha et reflektert forhold til egne holdninger i møte med marginaliserte grupper

<u>Modul 7</u>

Fag: Samfunnsmedisin

Læringsmål

Ved fullført modul 7 skal studentene ha tilegnet seg kunnskap, holdninger og ferdigheter i samfunnsmedisin. Studentene skal kunne gjenkjenne og analysere samfunnsmedisinske sider ved et gitt helseproblem.

Læringsutbytte

Kunnskap

Ved fullført modul 7 skal studenten kunne:

- beskrive helsetjenestens verdier og normer, samt dens oppbygging, organisering, finansiering og oppgaver, på alle nivåer fra primærhelsetjenesten til sentral helseforvaltning
- gjøre rede for kommuneoverlegens viktigste oppgaver i henhold til helse-og-omsorgstjenesteloven, folkehelseloven (miljørettet helsevern), smittevernloven og forvaltningsloven
- beskrive prinsipielt kompetanseområdene til ulike grupper av helsepersonell, og diskutere prinsipper for tverrfaglig samarbeid
- redegjøre for det teoretiske grunnlaget for og de prinsipielle forskjellene mellom helsefremmende arbeid, forebyggende helsearbeid og folkehelsearbeid og sammenhengene mellom disse tilnærmingene
- beskrive det forebyggende og helsefremmende innholdet i helsestasjonsvirksomheten (inkl. skolehelsetjenesten, svangerskapsomsorgen og vaksinasjonsprogrammene) og bedriftshelsetjenesten i grove trekk, og diskutere den rolle disse spiller for helsetilstanden i befolkningen
- gjøre rede for prinsipper, fordeler og ulemper ved populasjonsbasert screening

- gjøre rede for betydningen av kjønn for helse og sykdom
- gjøre rede for prinsipper for smittevern, viktige smitteverntiltak og legers smittevernoppgaver
- kjenne til legers plikt til å melde arbeidsrelatert sykdom til Arbeidstilsynet og pasientenes spesielle rettigheter ved yrkesskade/yrkessykdom
- gjøre rede for de ulike roller legen kan ha i forhold til pasient/arbeidstaker, arbeidsgiver og myndigheter
- forklare hvordan arbeidsmiljøpåvirkninger (fysiske, kjemiske, biologiske og psykososiale påvirkninger) kan ha innvirkning på helse på individ-, arbeidsplass- og samfunnsnivå
- gjøre rede for bruk og fortolkning av begrepet risiko i epidemiologiske studier og i samfunnet
- beskrive historiske utviklingstrekk og nåværende mønster i sykdomsforekomsten i Norge
- gjøre rede for noen hovedlinjer ved historien til medisinsk kunnskap, teknologi, og helseinstitusjoner i vestlige land
- beskrive levekår, helse og helsetilstand for vanskeligstilte grupper
- redegjøre for samenes status som urfolk og om samenes rettigheter, særlig innenfor helse- og omsorgsfeltet
- gjøre rede for hvordan klimaendringer og naturødeleggelser påvirker befolkningens helse ulikt, eksempelvis hos eldre, unge, urfolk, minoritetsgrupper og flyktninger

Ferdigheter

Ved fullført modul 7 skal studenten kunne:

- identifisere et folkehelseproblem i en befolkning og planlegge tiltak for å motvirke det, samt drøfte fordeler og ulemper ved tiltaket
- drøfte fordeler og ulemper ved ulike forebyggende tiltak, for eksempel på arbeidsplassen og i lokalsamfunnet
- foreslå og begrunne på bakgrunn av kunnskap, ulike tiltak for å motvirke sosiale helseforskjeller
- vurdere hvilke trygdeytelser eller sosiale ytelser en pasient kan ha krav på (i forhold til de viktigste lover og bestemmelser som regulerer tilgangen på trygdeytelser og sosiale tjenester)
- skrive sykmelding og søknad om uførepensjon på en slik måte at det er forståelig for mottaker og gir grunnlag for adekvate avgjørelser i NAV
- vurdere funksjonsevne i forhold til arbeidssituasjon og behov for evt. tilrettelegging og tiltak på individuelt nivå, i arbeidsmiljøet og på samfunnsnivå
- ta opp en arbeidsanamnese og vurdere om sykdommer/lidelser er arbeidsrelaterte
- skrive melding om yrkesskade/yrkessykdom, drøfte hvilke tiltak som bør gjøres og gi informasjon om rettigheter og plikter som følger av slik melding

- kunne gi adekvate helse- og omsorgstjenester til utsatte grupper, som f.eks. innvandrere og asylsøkere, personer med psykisk utviklingshemming, pasienter med psykiske helseplager og pasienter med rusproblemer ut fra kjennskap til helsetjenestens organisering og oppgaver
- med bakgrunn i statistiske og epidemiologiske metoder
    - beskrive helsetilstanden i en befolkning og faktorer som påvirker denne
    - drøfte svakheter og styrker ved ulike studiedesign for et gitt lokalt forsknings/evalueringsprosjekt
    - drøfte feilkilder ved effektestimat (informasjonsproblemer, seleksjonsproblemer, confounding)
    - utføre en risikovurdering i forhold til påvirkninger fra miljøet/arbeidsmiljøet
    - vurdere om det er riktig å ta en gitt laboratorieprøve/test/gjennomføre medisinske prosedyrer
- drøfte hensiktsmessige modeller for pasientforløp, samarbeid og samhandling innenfor primærhelsetjenesten (ulike personellkategorier) og på tvers av forvaltningsnivåene
- vurdere samfunnsmedisinske konsekvenser av et endret sykdomsbilde med økt forekomst av kronisk sykdom
- drøfte gjennom eksempler fra praksis hva som ligger i begrepene medikalisering, helseangst og overbehandling, og hvordan man som lege skal forholde seg til disse fenomenene
- drøfte gjennom historiske og samtidige eksempler hvordan kultur har innflytelse på helseforståelse, sykdomsoppfatning og helseatferd (inkludert valg av behandling)
- drøfte hvordan oppfatninger av helse og sykdom kan variere mellom historiske epoker, mellom ulike folkeslag og mellom ulike helsesystemer
- integrere en forståelse av pasientens strukturelle, språklige og kulturelle omgivelser i forebyggende og klinisk virksomhet (strukturell og kulturell sensitiv praksis)
- drøfte bruk av komplementær medisin med pasienter på bakgrunn av både biomedisinsk og samfunnsvitenskapelig kunnskap
- formidle råd om risiko som både tar høyde for epidemiologisk risikoberegning og for betydningen vår tids risikokultur har for pasientenes (og legenes) håndtering av slik informasjon
- gjenkjenne tegn på vold i nære relasjoner og iverksette adekvate tiltak
- drøfte ulike forebyggende og helsefremmende tiltak i lys av teorier om helseatferdsendring individuelt og kollektivt
- drøfte hvordan økonomiske eller andre interessekonflikter kan påvirke integriteten i medisinsk forskning og fagutvikling
- anvende kunnskap om språk, sosioøkonomi og kultur i vurdering, planlegging for forebygging, behandling og oppfølging av pasienter
- anvende kunnskap om klimaets betydning for helse i oppfølging av pasienter

- kunne bruke kunnskap om helseeffekter av klimaendringer til å påvirke lokale, regionale og nasjonale myndigheter i bærekraftig retning
- identifisere situasjoner der melding eller varsling til offentlige etater er nødvendig, som ved mistanke om mishandling og omsorgssvikt overfor barn eller ved gjennomføring av behandling for smittsomme sykdommer

Generell kompetanse

Ved fullført modul 7 skal studenten kunne:

- ha en forståelse av henholdsvis primærlegens og sykehuslegens samfunnsansvar, helsepolitiske oppgaver og rolle som ressursforvalter, "helsefremmer" og koordinator av helsetjenester i et lokalsamfunn
- erkjenne de dilemmaer som kan oppstå i krysningspunktet mellom å være samfunnets forvalter og pasientens talsmann i ulike beslutninger
- fremme likeverd og ha respekt for mangfold
- være bevisst hvilke ulike roller man går inn i som lege i ulike sammenhenger, og reflektere over hvordan legerollen har utviklet seg over tid
- reflektere over hvilke konsekvenser ulike former for organisering av helsetjenesten har for klinisk praksis
- reflektere over helsevesenets eget ansvar i det grønne skiftet

<u>Modul 8</u>

Fag: Samfunnsmedisin

Læringsmål

Etter gjennomgått modul 8 skal studentene ha lært seg å kjenne igjen samfunnsmedisinske aspekter ved helseproblem og handle i forhold til denne kunnskapen. De skal kunne foreslå ulike samfunnsmedisinske tiltak og drøfte fordeler og ulemper ved tiltaket. Etter endt modul 8 forventes de også å kunne anvende den kunnskap om samfunnsmedisin de har tilegnet seg gjennom studiet til å delta i samfunnsdebatten om forhold relatert til helse og sykdom.

Blokk: onkologi/infeksjon/blod

Læringsutbytte

Kunnskaper

Ved fullført blokk skal studenten kunne:

- gjøre rede for legens rolle og ansvar ved dødsfall utenfor sykehus

- forklare sosiokulturelle aspekter ved død og dødsleie som har betydning for klinisk praksis

Ferdigheter

Ved fullført blokk skal studenten kunne:

- håndtere dødsfall utenfor sykehus
- foreta avveininger mellom medisinske og økonomiske forhold ved prioritering i klinisk og samfunnsmedisinsk praksis
- benytte kommunehelsetjenestens tilbud om kriseplan, krisehåndtering og kriseteam
- drøfte antibiotikaresistens som samfunnsproblem og anvende kunnskap om antibiotikaresistens i beslutninger om behandling
- gjøre rede for hvordan klima, natur, menneskehelse og dyrehelse påvirker hverandre
- overholde helsepersonellovens taushetspliktsbestemmelser i møte med ulike situasjoner i klinisk praksis
- samhandle med annet helsepersonell om å planlegge og gjennomføre døgnkontinuerlig oppfølging av dødssyke pasienter
- anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å gjenkjenne og håndtere usikkerhet i medisinsk praksis

Blokk: Thorax-II

Læringsutbytte

Kunnskaper

Ved fullført blokk skal studenten kunne:

- drøfte konsekvensene av en aldrende pasientpopulasjon for helsetjenesten
- foreslå, analysere og vurdere ulike typer helsefremmende arbeid for de eldre på gruppe- og samfunnsnivå
- drøfte kritisk sosiale teorier om aldring (inkludert humanistiske teorier, livsløpsteorier og stigmatisering av eldre i samfunnet (ageism))
- drøfte hvordan livsløpet i ulike befolkninger er preget av sosial struktur og kulturelle faktorer (som etnisitet, sosial klasse og kjønn)
- diagnostisere/differensialdiagnostisere de viktigste arbeidsrelaterte lidelsene og foreslå forebyggende tiltak
- foreslå tiltak for forebygging på individuelt og grupperettet nivå og diskutere dette opp mot fare for overbehandling
- drøfte med en pasient problemene med å oversette data innhentet på populasjonsnivå til individnivå
- drøfte hvordan forståelse av og håndteringen av kronisk smerte varierer over tid og sted

- vurdere behovet for å trekke inn kompetanse fra instanser utenfor helsetjenesten for å sikre en tverrfaglig, forsvarlig behandling av pasienter som har behov for det, f.eks. i forbindelse med rusbehandling, lærevansker og arbeidsrettet rehabilitering
- samarbeide med andre offentlige og private tjenesteytere for å sikre et tverrfaglig og forsvarlig helsetilbud til pasienter som har behov for det
- drøfte fedme som samfunnsproblem
- gjenkjenne samfunnsmedisinske aspekter ved et gitt helseproblem

Generell kompetanse

Ved fullført blokk skal studenten kunne:

- gjøre rede for helsetjenestens grunnleggende verdier og normer
- ha et reflektert forhold til hvordan lovgivningen og andre politiske vedtak påvirker legens medisinske arbeid
- være seg bevisst hvordan fysiske, sosiale og kulturelle forhold påvirker enkeltpersoners helsetilstand og ta hensyn til slike forhold i sitt kliniske arbeid

Sak 5: Valgfrie emner

5a (O-sak) Status for 2023-porteføljen

Følgende saksfremlegg er kommet til programrådet:

Notat om emneporteføljen i første valfrie periode, profesjonsstudiet i medisin vår 2023

Informasjonssak - emneportefølje

Komiteen for dei valfrie emna har blitt einige om å tilby følgjande emne vår 2023 til studentane som skal gjennomføre sin første valfrie periode våren 2023:

Metode:

Emne	Emneansvarleg	Institutt	Plassar (239)
MED3001 – Praktisk epidemiologi	Haakon Meyer	Helsam	30
MED3002 – Kvalitative metoder i helseforskning	Heidi Fjeld	Helsam	45

MED3004 – Statistiske metoder for analyse av kliniske data	Jon Michael Gran	IMB	32
Med3005 - Litteraturstudier og systematiske oversikter	Lise Mørkved Helsingen og Magnus Løberg	Helsam	60
MED3006 - Clinical and experimental research methods	Alessandro Cataliotti	Klinmed	40
MED3007 – Statistical Principles in Genomics: an Introduction with Rstudio	Valeria Vitelli	Helsam	32

Tema:

Emne	**Emneansvarleg**	**Institutt**	**Plassar (281)**
MED3052 – Global helse	Elia Mmbaga	Helsam	30
MED3053 – Nevrodegenerativ sykdom – biokjemi og cellebiologi	Anne Simonsen	IMB	25
MED3056 – Kreft og kommunikasjon	Jarle Breivik	IMB	20
MED3059 – Kreftforskning	Kristin Austlid Tasken	Klinmed	25
MED3060 – Medisinsk, kirurgisk og psykiatrisk forsking	Håvard Attramadal	Klinmed	30
MED3061 – Makt og kunnskap i helsetjenesten	Eivind Engebretsen og Kristin Margrete Heggen	Helsam	10
MED3062 – Praktisk bruk av laboratorietester, ultralyd og andre bildedannende metoder i klinisk medisin	Yvonne Böttcher	Klinmed	12
MED3063 – Endokrinologi, diabetes og metabolisme. Metoder i klinikk og forskning (endringer)	Kåre I. Birkeland, Elisabeth Qvigstad	Klinmed	20
MED3064 – Nyere medisinsk historie – kjønn, rus og sosialmedisin	Christoph Gradmann	Helsam	15
MED3065 – AI, innovasjon, big data og beslutningsstøtte	Per Olav Vandvik	Helsam	20
MED3066 – Klimaendringer og helse:	Erlend T. Asheim	SHE	25

din innsats teller			
MED3067 – Translational cardiology: From bench to bedside	Jan Magnus Aronsen	IMB	25
MED306x – Legerollen – navigering mellom retningslinjene (nytt emne)	Louise Emilsson og Trygve Skonnord	Helsam	24

Første valfrie periode for medisinstudentane kjem midt i modul 3 for høstkull og etter modul 2 for vårkull. Emneporteføljen til dei valfrie emna er relativt stabil, men kvart år gjennomfører Komiteen for dei valfrie emna ei heilskapleg vurdering av emneporteføljen, noko som kan føre til endringar i tilbodet frå år til år. Komiteen for dei valfrie emna er sett saman av utdanningsleiarane for Helsam, Klinmed og IMB, i tillegg til ein administrativ koordinator frå Studieseksjonen.

Emnet MED3050 – Medisinsk etikk vil ikkje bli vidareført og det vil ikkje bli erstatta av eit anna emne for vår 2023. Dette er avgjort i fellesskap mellom faggruppa og Helsam som har hatt ansvar for gjennomføringa. Det har over fleire år vore diskusjon rundt ressursbruk på emna kontra kor stor valfriheit studentane skal ha. I 2020 vart det i Programrådet innført ei minimumsgrense for tal på studentar (10) for at eit emne skal bli gjennomført. Sidan 2021 har alle emna hatt eit studenttal over minimumsgrensa, men det har nok vore i overkant høg dekningsgrad for temaemna ved at det har vore 14 ulike temaemne som studentane kan velje mellom, og fleire emne har vore gjennomført med tal på studentar nær minimumsgrensa. Ved å redusere tilbodet for temaemne vår 2023 til 13, vonar Komiteen for dei valfrie emna at dette potensielt vil føre til fleire fulle temaemne, noko som kan vere motiverande for undervisarane, samt vere ressurssparande.

Programrådet tar orienteringen til etterretning. Det ble kommentert i møtet at porteføljen på metodeemnene er litt snever, noe som bør adresseres ved neste gjennomgang.

5b (V-sak) Endring av læringsutbyteskildringa i emnet MED3063 – Endokrinologi, diabetes og metabolisme. Metoder i klinikk og forskning.

Følgende forslag til reviderte læringsutbytter er kommet til programrådet:

Forslag til endring av læringsutbyttebeskrivelse for det valgfrie temaemnet MED3063 - Endokrinologi, diabetes og metabolisme. Metoder i klinikk og forskning

Kort om emnet

Studentene skal etter fullført emne ha tilegnet seg kunnskaper og ferdigheter om hvordan vi benytter biomarkører, fysiologiske tester og ulike undersøkelsesmetoder i endokrinologisk forskning og pasientbehandling. Vi vil ta i bruk forelesninger, gruppearbeid, praktiske øvelser og demonstrasjoner relevante for de aktuelle problemstillinger og sykdomsgrupper. Sykdommene som omfattes av emnet er ofte forårsaket av svikt i hormonelle og biokjemiske reguleringsmekanismer og emnet vil belyse hvordan funksjonstesting kan benyttes til å kartlegge dette. Bredden i sykdomsspekteret er fra livsstilssykdommer som fedme og type 2 diabetes til svikt i hypofyse- og binyrefunksjonene.

Formålet med emnet er å introdusere hvordan vi utreder forstyrrelser i endokrine akser og reguleringsmekanismer som årsak til sykdom og hvordan dette kan legge grunnlaget for forebygging og behandling. Vi vil diskutere ulike tester blant annet for å undersøke forstyrrelser i appetittregulering (f.eks. måltidsbelastning), glukosetoleranse (oral og intravenøs glukosetoleransetest, glukose clamp), hypofyse- og binyrefunksjonen (stimulasjons-/ og suppresjonstester) og gjennomføre praktiske demonstrasjoner av flere av disse. Vi vil også diskutere og demonstrere utstyr som brukes i slike utredninger, slik som beinmineralmåling med dual-x-ray absorbtiometry (DXA), stoffskiftevurdering med indirekte kalorimetri, vurdering av kroppssammensetning med bioimpedans, DXA, CT og MR. Prinsipper og praktisk tilnærming til deteksjon, kvantifisering og tolkning av utvalgte laboratorieanalyser som brukes i klinisk praksis vil bli presentert. Prinsippene bak antistoffbaserte laboratoriemetoder (immunoassays), kromatografi (HPLC, GC) og massespektrometrianalyser (MS) brukt i endokrinologiske analyser og doping kontrollvirksomhet vil bli diskutert.

Nåværende LUB-er	**Forslag til nye LUB-er**

Kunnskaper
 	
Ved fullført emne skal studentene kunne:
• gjøre rede for viktige endokrine reguleringsmekanismer og hvordan disse kan undersøkes
• gjøre rede for de underliggende analyseprinsippene for hormonanalyser
 	
Ferdigheter
	Kunnskaper
	Ved fullført emne skal studentene kunne:
	• gjøre rede for viktige endokrine reguleringsmekanismer og hvordan disse kan undersøkes
	• gjøre rede for de underliggende analyseprinsippene for hormonanalyser
	• gjøre rede for mye brukte endokrinologiske tester/undersøkelser og prosedyrer inkludert enkel tolkning av resultater:
	  ○ oral glukosetoleransetest, tester av hypofyse- og binyrefunksjonen (stimulasjons-/ og suppresjonstester
	  ○ karbohydratelling
	  ○ bentetthetsmåling
	  ○ ulike metoder for å anslå vekt og fettmasse
	• gjøre rede for vanlige feilkilder ved hormonanalyser og mye brukte endokrinologiske tester/undersøkelser
	• gjøre rede for problemstillinger som kan undersøkes ved kvalitativ metode
	
	Ferdigheter
	Ved fullført emne skal studentene kunne:

Ved fullført emne skal studentene kunne:
• vurdere hvilke typer tester og analysemetoder som er egnet for ulike formål
• vurdere hvordan fysiologiske situasjoner som døgnrytme, tid siden måltid osv. kan påvirke ulike tester
• vurdere referanseområdet for hormonanalyser
 	
Generell kompetanse
Ved fullført emne skal studentene kunne:
• reflektere over bruken av dynamiske tester i forskning og klinikk
• reflektere over tolkningen av ulike test- og prøveresultater i forhold til normalitet og sykdom
	• vurdere hvilke typer tester og analysemetoder som er egnet for ulike formål, også i allmennpraksis
	• vurdere hvordan fysiologiske situasjoner som døgnrytme, tid siden måltid osv. kan påvirke ulike tester
	• vurdere referanseområdet for hormonanalyser
	• kunne gjøre en enkel tolking av resultater fra:
	  ○ oral glukosetoleransetest,
	  ○ enkle tester av hypofyse- og binyrefunksjonen
	  ○ karbohydratelling
	  ○ bentetthetsmåling
	  ○ ulike metoder for å anslå vekt og fettmasse
	• vurdere en artikkel basert på kvalitativ metode
	
	Generell kompetanse (uendret)
	Ved fullført emne skal studentene kunne:
	• reflektere over bruken av dynamiske tester i forskning og klinikk
	• reflektere over tolkningen av ulike test- og prøveresultater i forhold til normalitet og sykdom

---

Tilbakemelding fra programrådet:

Programrådet ber om at forslaget til endrede læringsutbytter sendes tilbake til de emneansvarlige med følgende kommentarer:

- Omfanget av innholdet i emnet virker for omfattende
- Det er ikke nødvendig å liste opp de ulike endokrinologiske tester/undersøkelser og prosedyrer både under kunnskaper og ferdigheter
- Uklart hvordan læringsutbyttene «gjøre rede for problemstillinger som kan undersøkes ved kvalitativ metode» og «vurdere en artikkel basert på kvalitativ metode» skal operasjonaliseres i emnet

5c (V-sak) Innmelding av nytt emne:

Fram til og med vår 2022 har studentane kunne velje emnet MED3051 – Migrasjonshelse som eit av Helsam sine valfrie emne. Faggruppa og instituttet bak emnet har valt å pensjonere dette emnet for vår 2023, og ynskjer heller å fokusere på eit nytt emne MED306x – Legerollen – navigering mellom retningslinjene. Dette emnet skal fokusere på dei ulike utfordringar som legar står overfor i møte med pasientar med komplekse

problemstillingar, og vil bli undervist av Avdeling for allmennmedisin. Sjå vedlagt fil for emneskildring og læringsutbyte.

Følgende forslag til nytt valgfritt temaemne er kommet til programrådet:

Elektivt emne i allmennmedisin: «Legerollen – Navigering mellom retningslinjene»

(Nynorsk: Samme tittel. Engelsk: «The doctor role – Navigation between the guidelines»)

Undervisningsform

Emnet vil bli undervist gjennom en variasjon av korte forelesninger, gruppearbeid, plenumsdiskusjoner, individuelle refleksjonsnotater og en praksisdag (hospitering). Undervisningen baseres på en langsgående videokasuistikk som belyser temaet og danner grunnlag for diskusjon og gruppearbeid. Det er således en stor grad av studentaktiviserende undervisning.

Programmet er ikke endelig klart, men vi vil holde oss til normen på mengde strukturert undervisning og forelesninger.

Vi vil vurdere om vi skal bruke Canvas, men har ikke avklart dette endelig ennå.

Undervisningen foregår i utgangspunktet på norsk.

Vurderingsform

Studentene skal underveis skrive et refleksjonsnotat, og fredagen i første uka er satt av til dette. Notatet skal brukes til drøfting i gruppene og et sammendrag skal leveres i eksamenspresentasjonen.

Eksamen gjennomføres som muntlig eksamen med gruppevis presentasjon av arbeidet som er gjort gjennom emnet. Hver gruppe får en egen oppgavetekst som de skal fokusere på. Presentasjonen holdes på norsk.

Antall studenter

Emnet kan ta imot 24 studenter (3 grupper a 8 studenter).

Hva lærer du?

Kunnskaper
Ved fullført emne skal studentene kunne:

- Gjøre rede for bakgrunnen for ulike retningslinjers evidensgrunnlag, og prosessen som ligger til grunn for utvikling av retningslinjer.
- Gjøre rede for sammenhenger mellom somatiske og mentale helseproblemer, utforske utfordringer knyttet til multimorbiditet og komplekse pasienthistorier.
- Forklare betydningen av begreper som brukes i ulike typer forskning.

Ferdigheter
Ved fullført emne skal studentene kunne:

- Kritisk vurdere kvalitet av retningslinjer
- Drøfte utfordringer mellom kryssende retningslinjer, multimorbiditet og individuelle problemstillinger knyttet til pasientbehandling.

Generell kompetanse
Ved fullført emne skal studentene kunne:

- Reflektere over hvordan helse og livssituasjon påvirker møtet mellom behandler og pasient samt hvordan helsetjenesten kan fremme evidensbasert behandling og samtidig ivareta individuelle ønsker i pasientoppfølgingen.
- Møte pasienter med komplekse og sammensatte helseplager med kompetanse og gjøre kloke kliniske valg.
- Være bevisst problematikken rundt overdiagnostikk og overbehandling.

Kort om emnet
I dette emnet skal vi fordype oss i hva retningslinjer er og hva de er basert på, og hvordan vi som leger bruker retningslinjer i møte med pasienter med komplekse problemstillinger. Undervisningen vil i stor grad baseres på case-diskusjoner, og vi vil berøre problemstillinger som: Hvordan skal vi best kunne møte individets helseproblemer, fysiske og psykiske? Hvordan håndterer vi utfordringer med kommunikasjon, diagnostikk og behandling? Hvordan skal vi forholde oss til alle retningslinjer hos pasienter med kroniske og sammensatte helseplager? Vi skal også reflektere rundt legerollen og hva slags lege man ønsker å være.

Hvilke rom skal emnet benytte?

Det er ønskelig at emnet får være på Frederik Holsts Hus, da de fleste foreleserne holder til der og vi ønsker helst å benytte auditoriet (Rom 124). Dette for å kunne jobbe i grupper underveis uten å bytte rom.

Alternativt kan vi benytte Seminarrom 123, evt. Seminarrom 118, men da i kombinasjon med to nærliggende grupperom (Rom 050 og 052, evt EcoLab).

Anbefalt litteratur og sensorveiledning vil leveres innen 15. november.

Tilbakemelding fra programrådet:

Emnet er et fint tilskudd til emneporteføljen, men fremstår veldig ambisiøst for et emne av 2 ukers varighet, og det er ønskelig med noen presiseringer av læringsutbyttene.

- «*Forklare betydningen av begreper som brukes i ulike typer forskning»* bør presiseres bedre

- *«Reflektere over hvordan helse og livssituasjon påvirker møtet mellom behandler og pasient samt hvordan helsetjenesten kan fremme evidensbasert behandling og samtidig ivareta individuelle ønsker i pasientoppfølgingen»* fremstår veldig ambisiøst, kanskje fokusere på å rendyrke dilemmaet evidensbasert behandling og det reelle liv

Programrådet ber leder av komiteen for de valgfrie emnene om å gå i dialog med emneansvarlig for korrigeringer av læringsutbyttebeskrivelsen.

Sak 6: (O-sak) Forprosjekt - gjennomgang av læringsutbyttebeskrivelsene

Programleder og prodekan for medisinstudiet informerte kort om innledende samtaler med tilsynssensor om igangsettelsen av et prosjekt for å gå gjennom læringsutbyttebeskrivelsene i studiet. Grunnet overgang til nytt dekanat i januar 2023 vil håndteringen av videre prosess bli overført til den påtroppende programledelsen.

Sak 7: (O-sak) Nasjonal evaluering av profesjonsstudiet i medisin, initiert av NOKUT

Fakultetet har mottatt følgende brev fra NOKUT:

Deltakelse i nasjonal evaluering av profesjonsstudiet i medisin

NOKUT skal gjennomføre en nasjonal evaluering av profesjonsstudiet i medisin. Evalueringen har oppstart i januar 2023 og vil gå over to år, og skal ta for seg alle profesjonsutdanningene i medisin i Norge. Den skal frembringe kunnskap om kvaliteten i utdanningene, og bidra til kvalitetsutvikling ved å legge til rette for erfaringsutveksling, kartlegge utfordringer, og gi råd om tiltak for videre kvalitetsutvikling.

Hvorfor gjennomfører NOKUT evalueringer?
Evalueringer for å bedømme kvalitet er en sentral del av NOKUTs oppgaver. (jf. Universitets- og høyskoleloven § 2-1 fjerde ledd og studiekvalitetsforskriften § 1-5 andre ledd) Evalueringen av profesjonsutdanningene i medisin inngår på denne måten i arbeidet med å evaluere, analysere og formidle informasjon om kvalitetstilstanden i norske studieprogrammer. Slik skal den bidra til kvalitetsutvikling ved den enkelte institusjon og til en kunnskapsbasert politikk for høyere utdanning.

Hvorfor medisin?
I tråd med forslaget til nytt rammeverk for evaluering av forskning og høyere utdanning er det et mål at NOKUTs evalueringer koordineres med Forskningsrådets. Hensikten er å kunne se sammenhenger mellom utdanning og forskning, gi institusjonene forutsigbarhet og redusere arbeidsomfanget for institusjonene. Dette betyr at NOKUT og Forskningsrådet kan dele relevante data og funn, og at oppdatert informasjon om kvalitet i forskning og høyere utdanning foreligger i samme periode. Forskningsrådet planlegger som kjent å starte opp en evaluering av forskning innen medisin og helsefag i 2023. Mer informasjon finnes på Forskningsrådets nettsider. Blant studieprogrammene som er relevante for Forskningsrådets fagevaluering har NOKUT valgt å evaluere profesjonsstudiet i medisin. Siden dette blir den første evalueringen under det nye rammeverket har vi sett det som en fordel at medisinstudiet tilbys av et lite antall universiteter med sterke fagmiljøer.

Hvordan blir evalueringen?
NOKUT legger stor vekt på at evalueringen skal være til nytte for de som jobber med profesjonsstudiet i medisin, og at den skal støtte universitetenes eget utviklingsarbeid. Våre erfaringer fra evalueringen av Lektorutdanning for trinn 8 – 13 viser at bred involvering og forankring i fagmiljøene er viktig for å øke evalueringens relevans og merverdi for utviklingsarbeid ved lærestedene. Derfor ønsker vi at aktører fra medisinstudiet og relevante eksterne aktører skal delta i utformingen av evalueringen, inkludert valg av tema og innretningen av evalueringsprosessen. Vi ber dere videreformidle denne informasjonen til alle

relevante aktører knyttet til medisinstudiet, inkludert ledelse, vitenskapelig ansatte, teknisk-administrativt ansatte og studenter ved lærestedene, samt relevante samarbeidspartnere i arbeids- og samfunnslivet.

Vi vil oppnevne en sakkyndig komité for evalueringen. I tråd med NOKUTs prinsipper for ekstern evalueringsvirksomhet (se vedlagt utkast, med forbehold om justeringer) vil evalueringen inkludere selvevalueringer og dokumentasjon fra universitetene, registerdata og data fra nasjonale spørreundersøkelser. Vi vil også gjennomføre institusjonsbesøk. Dere vil få mer informasjon om evalueringsprosessen ved oppstart, inkludert forslag til milepælsplan.

Vi kommer til å invitere til innspillsmøter i begynnelsen av 2023. Før oppstart oppfordrer vi dere til å tenke gjennom hvordan denne evalueringen kan være til nytte for dere, hva dere ønsker at vi ser nærmere på, og hva slags sammensetting dere tror den sakkyndige komitéen bør ha. Vi vil også gjerne høre om lokale eller nasjonale prosesser som er relevante for evalueringen.

Vi ber dere oppnevne en kontaktperson for evalueringen og sende kontaktinformasjonen til postmottak@nokut.no og til inger-lise.kalviknes.bore@nokut.no innen utgangen av august 2022. Spørsmål og innspill sendes også til inger-lise.kalviknes.bore@nokut.no.

Med hilsen
Kristin Vinje
Administrerende direktør

Inger-Lise Kalviknes Bore
Seniorrådgiver

Programrådet tar orienteringen til etterretning

Sak 8: (O-sak) Planer for evaluering av nasjonal delprøve

Styringsgruppen for skriftlig nasjonal deleksamen har bevilget penger til evaluering hvor man vil be tilsynssensorene ved NTNU, UIO og UiB, samt en representant foreslått av UiT om å gjennomføre evalueringen. Det er også ønske om å lage en publikasjon for å synliggjøre samarbeidet fakultetene imellom.

Sak 9: (O-sak) Rekruttering til Campus-Sør

Programleder og prodekan for medisinstudiet orienterte om rekrutteringsprosessen så langt. På informasjonsmøtet om ble holdt for studentene møtte kun noen få studenter. Det settes inn økt fokus på rekruttering av H-19-kullet, med planer om en studietur til Campus-sør for dette kullet.